

2016. AUGUSZTUS 1.

CSENDES EGYENSÚLYRONTÓ VÁLTOZÁS KEZDŐDÖTT

A tavalyi 2,9%-nál érzékelhetően lassabb idei növekedés előre látható volt az EU-támogatások, emiatt az állami beruházások apályja miatt. A fékeződés azonban váratlanul látványossá sikeredik, mert erőteljesen kidomborodik a hat éve működő „magyar modell” magánberuházásokat visszafogó hatása. Emellett egyes ipari területeken értékesítési problémák is jelentkeztek. Bár a Brexit eddig nem gyakorolt nagy hatást az európai gazdasági várakozásokra, mégis valószínűtlen a GKI 2%-os idei növekedési előrejelzésénél gyorsabb idei GDP-bővülés elérése.

A II. negyedévi folyamatokról eddig rendelkezésre álló adatok – így az építőipar folyamatos, öt hónap átlagában 28%-os zuhanása - alátámasztani látszanak a beruházások I. negyedévihez hasonló, 8% körüli idei visszaesését. Ugyanakkor a gyors keresetemelkedés hatására a kiskereskedelmi forgalom is dinamikusan bővül. A bruttó keresetek az idei első öt hónapban 6%-kal, a reálkeresetek 7,5%-kal (közfoglalkoztatottak nélkül több mint 8%-kal) emelkedtek, a kiskereskedelmi forgalom pedig 5%-kal nőtt. Az első félévben az árszínvonal gyakorlatilag nem változott, így éves átlagban a korábban gondoltnál alacsonyabb, 0,5% körüli áremelkedés valószínű. Mindez az I. negyedévi 4%-os fogyasztásbővülés gyorsulását is elképzelhetővé teszi.

Az ipari termelés ugyan áprilisban öthavi visszaesés után nőtt az előző hónaphoz viszonyítva, májusban azonban újabb csökkenés következett. Éves összevetésben az első öt hónapban 3%-os volt az ipari növekedés, az év egészében 3,5%-os dinamika várható. A gyorsabb fejlődést főleg a felkészült munkaerő és a befektetett tőke hiánya akadályozza. Idén az export volumenének dinamikája még érezhető gyorsulása esetén is aligha haladja meg az importét, a cserearányok javulása révén azonban a külkereskedelmi aktívum nőni fog. A munkanélküliségi ráta a II. negyedévben 5,1%-ra csökkent, ami 1,8 százalékponttal alacsonyabb az egy évvel korábbinál, s jóval kedvezőbb az EU átlagánál. Ha azonban a közmunkások kétharmadát is munkanélkülinek tekintenénk, akkor a magyar adat az EU átlagához hasonló lenne.

Az elmúlt hónapokban a gazdaságpolitikában csendes egyensúlyrontó változás kezdődött. A 2017. évi költségvetés a GDP-arányos államháztartási hiány tavalyi konvergencia-programban tervezett 1,7%-ra csökkentése helyett 2,4%-ra való növelést tartalmaz. Ez az előirányzott lazítás érzékelhetően hat az idei döntéshozatalra is. Ezért – bár az államháztartási hiány az első félévben a jelentős májusi deficit ellenére nagyon kedvező, 2016-ban a tervezett 2%-nál magasabb, 2,3%-os deficit valószínű. A kormány a számszerűen kedvező év eleji adatok alapján júniusban módosította a 2016. évi költségvetést, mintegy 500 milliárd forintot osztva szét. Ekkora idei többletbevételre a GKI számításai szerint is számítani lehet. A kormányzat azonban részben kényszerből, részben a választásokra való felkészülés jegyében a következő hónapokban is tovább növeli kiadásait. Például őszre egy új élénkítő csomagot is kilátásba helyeztek, aminek nyilvánvalóan költségvetési kihatásai is lesznek, igaz nagyjából már 2017-et érintve. A konvergencia-program 2016 végére a GDP-arányos államadósság 75,3%-ról 74,5%-ra való csökkenését irányozza elő. A GKI csak szimbolikus csökkenésre, 75% körüli év végi értékre számít, mivel a kiadások növekedése és az új EU-pályázatok gyorsított beindításához szükséges költségvetési megelőlegezés miatt a finanszírozási igény nagyon magas lesz.

A GKI PROGNÓZISA 2016-RA

Megnevezés		2013	2014	2015	2016. I-V. hó	2016 előrejelzés
1.	GDP (%)	101,9	103,7	102,9	100,9**	102
2.	Ipari termelés (%)	101,1	107,7	107,5	103,0	103,5
3.	Beruházások (%)	107,3	111,2	101,9	92,2**	92
4.	Építési-szerelési tevékenység (%)	109,7	113,4	103,0	72,1	85
5.	Kiskereskedelmi forgalom (%)	101,6	105,2	105,8	105,1	105
6.	Kivitel változása (folyó áron, euróban, %)	101,7	103,9	107,4	103,2	104
7.	Behozatal változása (folyó áron, euróban, %)	102,0	104,3	105,6	101,4	103
8.	Külkereskedelmi egyenleg (milliárd euró)	6,6	6,3	8,1	4,2	9
9.	Folyó fizetési és tőkemérleg együttes egyenlege (milliárd euró)	7,6	6,0	9,5	2,2**	8,0
10.	Euró átlagos árfolyama (forint)	296,9	308,7	309,9	312,7***	315
11.	Államháztartás finanszírozási szükséglete* (milliárd forint)	929,2	825,7	1218,6	402,1***	1100
12.	Bruttó átlagkereset indexe	103,4	103,0	104,2	106,1	106
13.	Fogyasztói árindex	101,7	99,8	99,9	100,1***	100,5
14.	Fogyasztói árindex az időszak végén (előző év azonos hónap = 100)	100,4	99,3	100,9	99,8***	101,5
15.	Munkanélküliségi ráta az időszak végén (%)	9,1	7,1	6,2	5,1****	5,6

* Pénzforgalmi szemléletben, helyi önkormányzatok nélkül

** 2016. I. negyedév

*** 2016. I. félév

**** 2016. II. negyedév

A tényadatok forrása: KSH, MNB, NGM

GKI GAZDASÁGKUTATÓ ZRT.

1092 Budapest, Ráday u. 42-44.

Telefon: 06-1-318-1284

E-mail: gki@gki.hu

További információk: Vértés András, Akar László, Karsai Gábor